

www.umea.se/umealvdal

Ume Älvdal är ett område som sträcker sig utmed Ume-älvens vackra natur- och kulturlandskap, från Vännäs ner till älvmyningen.

Här finns ett flertal besöksområden med en mängd olika sevärdheter. Besök de intressanta kultur- och naturplatserna, fiskeplatserna, badplatserna, konstverken, utsiktsplatserna, caféerna och mycket mer. Det finns också möjlighet att grilla på många av de natursköna rastplatserna.

Ume Älvdal kan besökas med bil, cykel eller till fots längs de bil-, gång- och cykelvägar som finns. Tillgänglighetsanpassning har gjorts på flera ställen och avsikten är att tillgängligheten skall förbättras ytterligare.

1 Brån	9 Klabböle	17 Teg	24 Sand
2 Brattby	10 Baggböle	18 Umeå centrum	26 Tuvan
3 Gubböle	11 Umedalen	19 Röbäck	27 Holmsund
4 Överboda	12 Backen	20 Ön	28 Obbola
5 Norrfors	13 Västerhiske/Grubbe	21 Nydala	Strömbäck
6 Sörfors	14 Grisbacka	22 Sofiehem	Kont
7 Brännland	15 Ytterhiske	23 Gimonäs	
8 Käddis	16 Böle	24 Degernäs	

2014-06

UPPTÄCK UME ÄLVDAL

Centrum, Teg, Röbäck, Degernäs

Kontakta gärna Umeå Turistbyrå
för mer information om besöksmålen
090-16 16 16

CENTRUM - intressanta byggnader

I Umeå centrum finns en rad intressanta byggnader. Rådhusplanaden, mitt i centrum har sina ändpunkter vid Rådhuset och Järnvägsstationen, två av de äldre husen i staden.

Vid Kyrkbrons landfäste ligger Moritzska huset som flyttats dit från centrum. När halva huset flyttat brann den andra delen ned, men har nu återfått sin ursprungliga form. Fortsätter du Storgatan österut kommer du fram till stadens gamla fängelse som numera är hotell och café. I dessa trakter ligger också den tämligen okända Trädgårdsstaden. Vid Storgatans ände ligger nybyggda Östra Station med sin särpräglade arkitektur.

Följer du sedan älven på din väg tillbaka till centrum finner du Konstnärligt Campus med Sliperiet som omvandlats från industrilokal till utvecklingscentrum för ny teknik. Strax nedanför centrum möter du också det gamla kallbadhuset som bevarats.

Läs mer på www.umea.se/umealvdal eller kontakta Umeå Turistbyrå

CENTRUM - för de yngsta

Under de senaste åren har en rad aktivitetsytor för barn och ungdomar öppnats i centrala Umeå.

Invid älven, under Tegsbron finns en populär skatepark, Sparken, som är sjuder av liv från morgon till kväll. En liten bit uppströms älven, invid Broparken, finns chansen att prova på den allt mer populära sporten, parqour.

Tar man Gamla bron, stadens först bro, till södra sidan av älven finns också den populära lekparken Körsbärsdalen.

Ett par kilometer nedströms centrum ligger Strömpilens köpcentra där Busplaneten erbjuder aktiviteter inomhus för alla barn.

Läs mer på www.umea.se/umealvdal eller kontakta Umeå Turistbyrå

CENTRUM - Konstnärligt campus

Konstnärligt campus är ett tidigare industriområde som åren 2009–2011 byggdes om för att inrymma ett flertal av Umeå universitets konstnärliga utbildningar i en kreativ miljö där arkitektur, design, konst och yrkesverksamhet möts.

Först på plats var Konsthögskolan, som 1987 etablerades i före detta Umeå träsliperi från 1909. Huset intill, en transformatorstation från 1926, fick bli utgångspunkt för Designhögskolan, som invigdes 1989.

2008 beslutade Umeå universitet att under en sexårsperiod satsa sammanlagt 350 miljoner kronor på utbyggnaden av Konstnärligt campus. Beslutet gällde i första hand startbidrag och byggstart för den nya Arkitektshögskolan, som 2010 flyttade in i nya lokaler invid Designhögskolan. En ny byggnad för Konsthögskolan uppfördes på området, och det gamla sliperiet som öppnades 2014 ger plats för inkubatorverksamhet för konstnärer och kulturarbetare.

En tredje nybyggnation inrymmer Bildmuseet, en filial till Umeå universitetsbibliotek och en filial till universitets experimentplattform för ”humaniora och nya medier”, Humlab.

Läs mer på www.umea.se/umealvdal eller kontakta Umeå Turistbyrå

CENTRUM - Kulturscener

I Umeå centrum finns en rad kulturscener som presenterar stadens rika kulturliv.

Norrlandsoperan som bildades 1974 erbjuder förutom opera ett brett utbud av musik- och dansföreställningar.

Idunteatern, som ligger i Umeå Folkets Hus, är Umeås största konsertlokal och fylls under året med musik, teater, cirkus och mycket mer.

Sagateatern är en mindre lokal längs gågatan där lokala artister, revyer, standupkomiker bjuder på ett brett program.

Stadsbiblioteket flyttades under 2014 till det nybyggda kulturhuset Väven som också inrymmer det nya kvinnohistoriska museet.

Läs mer på www.umealvdal.se eller kontakta Umeå Turistbyrå

CENTRUM - sevärheter/skulpturer

När du vandrar runt i Umeå centrum möter du många skulpturer på både väntade och oväntade platser. Här finns självklart kända personer som stadens grundare Gustav den II Adolf invid Rådhuset och tonsättaren Wilhelm Peterson Berger som bott i Umeå.

Den kanske mest kända skulpturen är glasskulpturen Grön Eld invid Järnvägsstationen som kom till under 60-talet. Den mest fotograferade finns på Rådhusetorget. Statyn Standing Man är en bronsstaty som föreställer en okänd man som spanar ut över torget. Omtänksamma umeåbor brukar ofta pryda skulpturen med mössor och halsdukar under vintern. Mindre känd är hans tvillingbror, utan ytterplagg, som finns i skulpturparken på Umedalen.

En annorlunda, och mycket sittvänlig, skulptur är Landningsplats för ljushuvuden på Operaplan. Den är tänkt som en plats för vila och möjligheter till kontakt. En annan träffpunkt är fontänskulpturen av Stig Lindberg på Renmarkstorget.

Invid älven strax bortanför Konstnärligt Campus finns ”Skin 4”, som i dagligt tal går under namnet Klädnypan. Totalt kommer fem likadana skulpturer att finnas i världen.

Läs mer på www.umea.se/umealvdal eller kontakta Umeå Turistbyrå

CENTRUM - parker

I Umeå centrum finns en rad oaser att njuta av. Den nyligen ombyggda Rådhusparken med sitt centrala läge ingår som en del av Staden mellan broarna. Den är en vacker, grön, mötesplats med fin utsikt över älven. Den övre delen av parken har en historisk utformning medan delen närmast älven är modernt utformad.

I närheten ligger också Vänortsparken med sin vackra, porlande, bäck. Ett stenkast därifrån finns den anrika Döbelns park vars scen ofta bjuder på underhållning och allsång.

Intill Konstnärligt Campus ligger Öbackaparken där många väljer att packa upp sin picknick-korg.

I centrumets andra ände ligger Broparken, som även den är nyanlagd, med en lugn avslappnande miljö intill älven. Här finns också lekytor för barnen och en parqouranläggning.

Läs mer på www.umea.se/umealvdal eller kontakta Umeå Turistbyrå

CENTRUM - stadsnära fiske

Fritt sportfiske gäller hela sträckan nedströms Gamla bron (Brogatan) ända ned till havet. Här kan du bland annat få harr, sik, öring, gädda och abborre, det vill säga det mesta av älvens bestånd. Vid fiske i andra vatten kan fiskekort erfordras.

Uppströms mot Norrfors är älven uppdelad i flera fiskevårdsområden med krav på fiskekort. Närmast ligger Bölesholmarna, som har flera rast- och fiskeplatser.

Längre uppströms finns flera bra flugfiskeområden. Det kanske bästa havsöringsfisket är från kraftverkets kanalutlopp och 500 m nedströms, och då gäller främst drag eller nedblyade spinnflugor

Läs mer på www.umea.se/umealvdal eller kontakta Umeå Turistbyrå

CENTRUM - äta och dricka

I Umeå centrum finns en rad restauranger som tillsammans erbjuder ett brett utbud av smaker. Intill kajerna ligger tre restaurangbåtar förtöjda under sommarhalvåret.

Alldeles intill kajen finns ett flertal restauranger, här finns också möjlighet att köpa picknick-paket.

Nedströms älven finns flera strandnära restauranger, vid Konstnärlig Campus och vid Strömpilens handelsområde.

På älvens södra sida finns anrikt konditori och restauranger i närheten av flygplatsen.

Läs mer på www.umea.se/umealvdal eller kontakta Umeå Turistbyrå

ÖN - en pärla mitt i älven

Ön, som ligger mitt i Ume älv, är på väg att utvecklas till ett av stadens mest attraktiva bostadsområden. Ön är en relativt sen företeelse. Under senmedeltiden medförde landhöjningen att Ön torrlades.

Båtbyggeri förekom på Ön från 1700-talets början.

1767 upptäcktes en hälsobrunn på Ön och det kom in mer borgerliga influenser på Ön. Ytterligare stadsmässiga vanor och byggnadsskick kom under 1800-tal-ets andra hälft då stadens borgerskap byggde sig sommarvillor här.

När timret skulle flottas till kusten skulle stockarna delas upp på olika ägare och detta arbete utfördes vid ett skilje. År 1915 inleddes timmersorteringen vid Lillån. Den främsta anledningen till placeringen vid Lillån var att dammar kunde byggas för reglering av vattenflödet. Verksamheten lades ner i och med att flottningen upphörde omkring 1980.

På Ön finns också kanotuthyrning för den som vill se staden från älven.

*Läs mer på www.umea.se/umealvdal
eller kontakta Umeå Turistbyrå*

RÖBÄCK - vandra längs historien

Röbäcks by ligger sydväst om Umeå centrum. Den är en av de äldsta byarna i Umeå kommun och har under lång tid varit den största. Röbäck har fått sitt namn efter Röbäcken som rinner genom byn.

Röbäcks källa uppmärksammades redan på 1600-talet som hälsobrunn. Urban Hjärne beskrev redan 1702 Röbäcks källa vars vatten var känt för sitt hälsosamma och järnhaltiga vatten. Idag är den inte att betrakta som hälsosam.

Jordbruk var den dominerande verksamheten i byn och byn är känd i flera århundraden som byn med många lador. Glödgheta glashytta finns i det tidigare mejeriet, idag kallat Kulturmejeriet. Här kan man bland annat se glaskonstnärer i full aktivitet samt handla glasföremål.

Historiska platser är en led som följer 5 km- slingan vid Röbäcks idrottsplats. Längs denna finns en rad intressanta besöksmål, till exempel Krigsgravarna, Kvarnarna i Röbäcken, Fornlämningar, Galgbacken och Jättestuberget med grotta och utsiktstorn

Umåkers travbana är belägen i Röbäck. Vid älvsanten, intill travbanan, finns en utsiktsplats med information om området.

*Läs mer på www.umea.se/umealvdal
eller kontakta Umeå Turistbyrå*

TEG - varvens vagga

I slutet av 1700-talet föddes den norrländska segelfartygs-epoken. Då kom för första gången den då moderna bark-riggen ut på världshaven.

Skeppsvarven flyttades, på grund av sin brandfarlighet, i slutet av 1700- talet från sin ursprungliga plats nedanför kyrkan till motsatta

sidan på Teg. Varven ödelades vid stadens brand 1888.

Vid 1800- talets mitt etablerades ett brännvinsbränneri och på 1870- talet ett bryggeri, Västerbottens Ångbryggeri AB.

Under 1860- talet byggdes Umeå stads första bro, Gamla bron, över älven.

Körsbärsdalen är en nyanlagd park som ger goda möjligheter till både rekreation och aktiviteter.

*Läs mer på www.umea.se/umealvdal
eller kontakta Umeå Turistbyrå*

BÖLESHOLMARN - en grönskande oas

Längs Umeälvens södra strand och inom synhåll från Umeå centrum ligger de grönskande Bölesholmarna. Detta naturskönt belägna och lövrika område är mycket uppskattat och ett lämpligt mål för en kortare utflykt. Det finns också en vacker badstrand med sandstrand, perfekt för barnfamiljer. Du hittar också vindskydd och en mängd grillplatser.

Möjligheterna till fiske är också mycket goda.

Ända fram till 1980 förekom flottning och ett flertal bommar fanns utlagda i älven och området kring holmarna utgjorde timmermagasin.

Flottarbarack fanns liksom en hängbro, vars fundament ännu syns på Gröna Oxen. Andra lämningar kan ses i form av vajrar, stockar, betongkonstruktioner, med mera.

*Läs mer på www.umea.se/umealvdal
eller kontakta Umeå Turistbyrå*

